משנה · אחרונים · הגר״א · סדר טהרות

אליהו רבא על משנה טבול יום

רבנו אליהו [הגר"א] ב"ר שלמה זלמן מווילנה

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

אליהו רבא על משנה טבול יום

רבנו אליהו [הגר"א] ב"ר שלמה זלמן מווילנה

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/אליהו-רבא-על-משנה-טבול-יום/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611161024 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
משנה א 4
משנה ה 4
פרק ב 4
משנה ג 4
משנה ד 5
משנה ו 5
משנה ח 5
פרק ג 5
משנה ג 5
פרק ד 6
משנה ב 6

פרק א

משנה א

מקרצות כו'. והא דלא חשיב נמי חלות בהדייהו בחד בבא. משום דחלות במכנס ע"מ להפריש הוא דפליגי ב"ה ואמרו אינו חבור אבל מכנס ע"מ שלא להפריש מודו כדקתני סיפא ובמקרצות וככרות אפילו מכנס ע"מ שלא להפריש קא סברי ב"ה דאינו חבור. תדע דקתני סיפא חלות ע"מ שלא להפריש וכל הנך בבי בגוונא דמודו ב"ה ולא קתני נמי מקרצות וככרות ע"מ שלא להפריש בהדייהו מכלל דמקרצו' וככרות אפי' ע"מ שלא להפריש נמי פליגי בית הלל:

משנה ה

השעורה כו' בזמן שאינם קלופים. כו' אם נגע בקליפה אינו חבור ולא נטמאת השעורה והכוסמת וכל הנך. והני דומיא דכולהו פירקא דקמיירי לענין חבור והכי תניא בתוספתא המכנס חלות בין להפרישן בין שלא להפרישן פרשו ואח"כ נשכן נפסלת במנין מוסיף עליהן האורז וגריס של טפוח בזמן שאין קלופין רש"א אף פולין הגמלונין כיוצא בהן טהורין באב הטומאה ואצ"ל בטבול יום דר"מ וחכ"א טהורין בט"י וטמאין בכל הטומאות מוסיף עליהן האורז וגריס של טפוח בזמן שהן קלופין והתבלין והשניות חבור בט"י ואצ"ל בכל הטומאות משמע דכולא חד טעמא משום חבור:

פרק ב

משנה ג

המקפה של תרומה כו' שנגע טבול יום במקצתן כו'. אפילו לא נגע אלא במקצת השום והשמן פסל כל המקפה וכל השום והשמן אפילו מה שבצד השני של המקפה. דשום ושמן בטיל לגבי מקפה של תרומה והוי כאילו כולו תרומה וכולו אחד:

המקפה של חולין כו'. לא בטיל המקפה לגבי שום ושמן ולא הוי המקפה כאילו הוא תרומה ואין טבול יום יכול לפוסלה ואפילו נעשית על טהרת תרומה אין ט"י פוסל חולין שנעשו על טהרת תרומה כדתניא בתוספתא חומר בידים מבטבול יום שפוסלות את החולין שנעשו ע"ט תרומה. והלכך אפילו השום ושמן עצמן שהן של תרומה לא פסל אלא מקום מגעו אבל מה שבצד השני של המקפה לא פסל שהמקפה של חולין מפסקת ביניהן:

מפני שהוא רוצה בפיזורו. ואפילו הן גוש לא הוי חבור שכל שדוכן ניחא ליה הפזור:

וכן שאר כל הנדוכין שדכן במשקין גרסינן. כלומר בהנך שאני לן בין גוש למפוזר כמו בשום:

אבל את שדרכו לדוך במשקין ודכן שלא במשקין והן גוש. כלומר אע"פ שהן גוש הרי אלו כעגולי דבלה שאינו חבור כהרמב"ם וכדתניא בתוספת' עגולי דבלה שנפלו משקין על מקצתה הרי זה קוצה ממנו עובי שלש אצבעות על רוחב מלא קציעה דר"י וחכמים אומרים אין נוטל אלא מקום המשקה בלבד:

משנה ד

כל מקום שהולך השמן פסל. ר"א בן יהודה איש ברתותא הוא דאמר מי פירות עושה חבור. דתנן (פ"ג ד') עיסה שהוכשרה במשקה ונילושה במי פירות ר"א בן ברתותא אומר משום ר' יהושע פסל את כולה רע"א משמו לא פסל אלא מקום מגעו:

חתיכה וכל העולים עמה חבור. גרסינן ולא גרסינן בדברי ת"ק זה לזה:

מעשה קדרה וקטניות. גרסינן:

משנה ו

חבית ששקעה כו'. חבית ריקנית שנפלה לתוך בור של יין של תרומה:

מן השפה ולפנים. כל היין שנכנס לתוך החבית אם נגע טבול יום במקצתו כל מה שבחבית טמא שהוא חבור:

מן השפה ולחוץ. הוא היין שבבור אינו חבור אלא היין שבחבית ואם נגע טבול יום ביין שבחבית היין שבבור טהור:

אפילו ע"ג רום קומה. ששקעה החבית לקרקע הבור ויין הרבה צף ע"פ החבית ונגע כנגד פיה חבור להיין שבתוך החבית:

משנה ח

שנקב מבפנים ומבחוץ בין מלמעלן בין מלמטן זה כנגד זה גרסינן:

פרק ג

משנה ג

רבי יוסי אומר חוט וכל שנקלף עמו. אפילו מן השפה ולפנים אינו חבור אלא כל שנקלף עמו. וכדתניא בתוספתא ר' יוסי אומר אף מן השפה ולפנים כל שנקלף עמו חבור וכל שאין נקלף עמו אין חבור:

פרק ד

משנה ב

לשה את העיסה. קמ"ל אפילו לכתחלה מותרת ללוש ולא חיישינן שמא תגע בחלה אחר שתקרא לה שם וכן בעריבה:

סליק מסכת טבול יום